

Централно управление
Направление Финанси и планиране

**Управление на капитала и капиталови изисквания на Банка ДСК ЕАД
2009 г.**

Управление на капитала и капиталови изисквания на Банка ДСК ЕАД

Българска народна банка, като главен регулаторен орган за Банката, определя минимален размер, елементи и структура на собствения капитал, както и минималните капиталови изисквания за поеманите от Банката рискове. Съблюдаването на регулаторните изисквания се наблюдава на тримесечна основа. Банката следва да поддържа собствен капитал, който по всяко време да е по-голям или равен на сумата от капиталовите изисквания:

- За кредитен риск и риск от разсейване по отношение на банковия портфейл;
- За позиционен риск и сетълмент риск по отношение на дейността в търговския портфейл;
- За риск от контрагента по отношение на цялостната дейност;
- За валутен и стоков риск по отношение на цялостната дейност;
- За операционен риск по отношение на цялостната дейност.

(1) Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели се образува от сбора на капитала от първи ред (първичен капитал) и капитала от втори ред (допълнителен капитал), намалени със специфични отбиви.

Елементи на капитала от първи ред са: регистрирания и внесен капитал; фонд „Резервен“ и резервите с общо предназначение, заделени от печалбата след облагането ѝ. Сумата на горните елементи се намалява с нематериалните активи и с нереализираната загуба от финансови инструменти на разположение за продажба.

Елементи на допълнителния капитал са резервите от преценка на недвижимите имоти, използвани за банкова дейност, както и сумите, привлечени от банката чрез безсрочни дългово-капиталови (хибридни) финансови инструменти или подчинен срочен дълг.

Намаления от регулаторния капитал са: балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банка или финансова институция; балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват 20 или над 20 на сто от внесенния капитал на застрахователни, презастрахователни предприятия и застрахователни холдинги, както и балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от внесенния капитал на неконсолидирано нефинансово предприятие. Намаленията се приспадат поравно от капитала от първи и от капитала от втори ред.

Националният регулатор налага лимити и съотношения към елементите и структурата на капитала за регулаторни цели. Допълнителният капитал не може да надвишава капитала от първи ред. Капиталът от втори ред, привлечен чрез дългово-капиталови (хибридни) инструменти или чрез подчинен срочен дълг, не може да превишава половината от капитала от първи ред.

(2) *Капиталови показатели*

Собствен капитал (капиталова база)

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2009	31 декември 2008
Капитал от първи ред преди специфични намаления	1 101 331	835 457
Регистриран и внесен капитал	153 984	153 984
Резерви	960 214	691 321
Оценъчни разлики от дългови инструменти на разположение за продажба	(4 285)	(6 154)
Други резерви с общо предназначение	21 994	21 994
Нематериални активи	(30 576)	(25 688)
Капитал от втори ред преди специфични намаления	542 247	510 782
Резерви от преценка на недвижими имоти, в които се помещава банката	92 406	93 053
Подчинен срочен дълг - до 50% от Капитал от първи ред	449 841	417 729
Намаления от капитала от първи и втори ред	(22 991)	(22 991)
Балансовата стойност на инвестициите в акции и други форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банка или финансова институция	(11 891)	(11 891)
Балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват 20 или над 20 на сто от внесеня капитал на застрахователни, презастрахователни предприятия и застрахователни холдинги	-	-
Специфични намаления от капитала от Първи и Втори ред	(11 100)	(11 100)
Пропорционално разпределение на намаленията		
от капитала от Първи ред	(11 495)	(11 495)
от капитала от Втори ред	(11 496)	(11 496)
Капитал от първи ред	1 089 836	823 962
Капитал от втори ред	530 751	499 286
Собствен капитал (капиталова база)	1 620 587	1 323 248
Превишение (+) / недостиг (-) на собствения капитал	734 522	441 948

Банката установява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи. Рисково-претеглените

активи представляват сумата от рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск. Адекватността на първичния капитал е процентното съотношение между капитала от първи ред и рисково-претеглените активи. Отношението на общата капиталова адекватност не може да бъде по-малко от 12 %, а на адекватността на първичния капитал – по-малко от 6 %.

Капиталови съотношения

	31 декември 2009	31 декември 2008
Отношение на обща капиталова адекватност	21,95%	18,02%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред	14,76%	11,22%

На 19 декември 2007 г. ОТП Банк Унгария, чрез дъщерното си дружество ОТП Файненсинг Холандия Б.В. (OTP Financing Netherlands B.V.) предоставя на Банка ДСК подчинен срочен дълг в размер на 200 милиона евро, а на 20 октомври 2008 г. - още 150 милиона евро. Падежът на първия подчинен срочен дълг е на 19 декември 2012 г., а на втория – 20 декември 2016 г. Включването на подчинения срочен дълг в допълнителния капитал става в случай, че той отговаря на нормативно-определените условия и след получаване на разрешение от БНБ. През последните 5 години до падежа на дълга, той се включва като елемент на регулаторния капитал с намаление от 20 на сто годишно.

Политиката на Банка ДСК по управление и разпределение на капитала се определя от Управителния съвет на Банката. Разпределението на капитала между различните операции и дейности има за задача да оптимизира доходността от алокирания капитал. Процесът се осъществява под ръководството на Комитета за активите и пасивите, като се прави преглед на нивата на поетия от Банката кредитен, пазарен и операционен риск. Съвместно с ОТП Банк Унгария, в процеса на планиране на капитала на групата, се извършва вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява необходимостта от увеличение на регулаторния капитал.

За определяне на капиталовите изисквания за кредитен и пазарен риск Банка ДСК разграничава всичките си позиции между търговски и банков портфейл. Търговският портфейл обхваща позициите във финансови инструменти и стоки, които Банката държи с намерение за търгуване или за хеджиране на други елементи в търговския си портфейл. Такива позиции се държат с цел краткосрочна препродажба или реализиране на печалба от разликите между техните продажни и покупни цени, възникващи от действителните или очакваните краткосрочни ценови разлики на пазара. Банковият портфейл обхваща балансовите и задбалансовите позиции, които не са класифицирани като позиции в търговския портфейл.

(3) *Капиталови изисквания за кредитен риск*

Банка ДСК прилага стандартизирания подход за изчисляване на рисково-претеглените си активи за кредитен риск. За целта Банката умножава позициите си в банковия портфейл по рискови тегла, определени от местния регулаторен орган БНБ, в зависимост от външната кредитна оценка за всеки негов актив. Така изчислените рисково-претеглени активи включват

позициите в банковия портфейл, приравнените към балансови задбалансови позиции, извънборсовите дериватни инструменти (ОТС), претеглени за риск от контрагента и позициите в търговския портфейл, претеглени за риск от контрагента.

Директива 2000/12/ЕС на Европейския парламент дава общата рамка на стандартизирания подход за присъждане на рискови тегла в зависимост от външната кредитна оценка на активите, като едновременно с това определя и възможностите за национални дискреции на националния регулаторен орган. Като цяло БНБ изисква прилагането на по-високи рискови тегла: за вземания или условни вземания на дребно се прилага рисково тегло 100 % (вместо 75 % по Европейската Директива); за вземания или условни вземания, обезпечени с жилищна ипотека, отговаряща на регулаторните изисквания се прилага рисково тегло 50 % (вместо 35 %), а вземания, обезпечени с ипотека на търговски имоти не получават по-благоприятното третиране с 50 % рисково тегло, допускано от Директивата.

Капиталовото изискване по стандартизирания подход за кредитен риск е 12 %.

Експозиции към кредитен риск и риск от разсейване към 31 декември 2009 г.

В хиляди лева

Клас балансови експозиции	Отчетна стойност		Провизия	Нетна стойност по рискови тегла					Общо нетна стойност	Капиталово изискване
	преди редуциране на кредитния риск	след редуциране на кредитния риск		0%	20%	50%	100%	150%		
Централни правителства и централни банки	746 760	757 462	-	721 277	367	35 818	-	-	757 462	2 159
Регионални или местни органи на властта	12 396	12 396	(201)	-	-	-	12 195	-	12 195	1 464
Административни и органи или сдружения с нестопанска цел	2 154	1 831	(1)	1 398	-	-	432	-	1 830	52
Международни банки за развитие	14 834	14 834	-	14 834	-	-	-	-	14 834	-
Институции	350 510	348 794	-	-	26 699	322 095	-	-	348 794	19 966
Предприятия	1 182 970	1 157 788	(11 383)	-	-	-	1 146 405	-	1 146 405	137 568
Вземания на дребно	3 222 584	3 215 392	(93 824)	-	-	-	3 121 568	-	3 121 568	374 587
Вземания обезпечени с недвижимо имущество	2 522 252	2 520 973	(7 635)	-	-	2 124 603	388 734	-	2 513 337	174 125
Просрочени вземания	526 015	526 015	(338 652)	-	-	45 131	142 232	-	187 363	19 776
Вземания от колективни инвестиционни схеми	764	764	(210)	-	-	-	554	-	554	66
Други	540 980	565 970	(4 154)	228 053	50 783	-	282 981	-	561 817	35 177
Общо	9 122 219	9 122 219	(456 060)	965 562	77 849	2 527 647	5 095 101	-	8 666 159	764 940

Клас задбалансови експозиции	Отчетна стойност		Провизия	Нетна стойност по рискови тегла преди кредитна конверсия					Общо нетна стойност	Капиталово изискване
	преди редуциране на кредитния риск	след редуциране на кредитния риск		0%	20%	50%	100%	150%		
Централни правителства и централни банки	-	12 672	-	12 672	-	-	-	-	12 672	-
Регионални или местни органи на властта	1 326	1 210	-	-	-	-	1 210	-	1 210	67
Административни органи или сдружения с нестопанска цел	20	20	-	-	-	-	20	-	20	-
Институции	4 633	5 395	-	-	-	1 464	3 931	-	5 395	280
Предприятия	408 859	362 210	-	-	-	-	362 210	-	362 210	13 630
Вземания на дребно	190 871	188 697	-	-	-	-	188 697	-	188 697	424
Вземания обезпечени с недвижимо имущество	48 432	48 432	-	-	-	25 427	23 005	-	48 432	1 089
Други	4 061	39 566	-	23 517	12 472	-	3 577	-	39 566	74
Общо	658 202	658 202	-	36 189	12 472	26 891	582 650	-	658 202	15 564

За установяване на експозицията към кредитен риск от контрагента по сделки с извънборсови дериватни инструменти Банка ДСК прилага метода на пазарната оценка, при който стойността на експозицията се определя чрез сумиране на текущата разменна стойност и потенциалната бъдеща кредитна експозиция. Текущата разменна стойност на срочните контракти за обмяна на валута е пазарната стойност на договорите, когато тя е положителна, или равна на нула, когато пазарната стойност е нулева или отрицателна. Добавката за потенциалната бъдеща кредитна експозиция се изчислява като размерът на условната главница по договорите се умножи по кредитен конверсионен коефициент, който се определя от срока до падежа и вида на договора – в случая 1 % за валутни договори със срок под 1 година.

Клас експозиции към кредитен риск от контрагента	Отчетна стойност		Провизия	Нетна стойност по рискови тегла					Общо нетна стойност	Капиталово изискване
	преди редуциране на кредитния риск	след редуциране на кредитния риск		0%	20%	50%	100%	150%		
Институции	265	265	-	-	-	68	197	-	265	27
Предприятия	71	71	-	-	-	-	71	-	71	9
Общо	336	336	-	-	-	68	268	-	336	36

(4) *Капиталови изисквания за пазарен риск*

Рисково-претеглените активи за пазарен риск включват рисково-претеглените активи за позиционен риск в търговския портфейл и рисково-претеглените позиции за валутен риск за цялостна дейност.

▪ *Капиталови изисквания за позиционен риск*

Търговският портфейл на Банката съдържа дългови инструменти, за които тя изчислява капиталови изисквания за общ и специфичен риск за всяка валута поотделно.

За изчисляване на капиталовите изисквания за общ позиционен риск Банката прилага падежния подход, при който нетните позиции от съответния дългов инструмент се претеглят съобразно с техния падеж.

За изчисляване на капиталовите изисквания за специфичен риск Банката умножава нетните позиции от съответния дългов инструмент по тегла съобразно емитента, външната му кредитна оценка и остатъчния срок до падеж на инструмента.

Капиталови изисквания за позиционен риск към 31 декември 2009 г.

В хиляди лева

Дългови инструменти в търговския портфейл	BGN	EUR	Тегла	Капиталово изискване
Общ риск. Падежен подход				
0 ≤ 1 месец	-	8 195	0,00%	-
> 1 ≤ 3 месеца	-	-	0,30%	-
> 3 ≤ 6 месеца	608	1 025	0,60%	10
> 6 ≤ 12 месеца	-	-	1,05%	-
> 1 ≤ 2 (1,9 при купон под 3%) години	1 514	-	1,88%	28
> 2 ≤ 3 (> 1,9 ≤ 2,8 при купон под 3%) години	520	-	2,63%	14
> 3 ≤ 4 (> 2,8 ≤ 3,6 при купон под 3%) години	-	1 301	3,38%	44
> 4 ≤ 5 (> 3,6 ≤ 4,3 при купон под 3%) години	-	-	4,13%	-
> 5 ≤ 7 (> 4,3 ≤ 5,7 при купон под 3%) години	1 156	-	4,88%	56
> 7 ≤ 10 (> 5,7 ≤ 7,3 при купон под 3%) години	906	1 982	5,63%	163
> 10 ≤ 15 (> 7,3 ≤ 9,3 при купон под 3%) години	-	-	6,75%	-
Общо	4 704	12 503		315
Специфичен риск				
Дългови инструменти от първа категория на табл. I от Приложение IX (0% капиталово изискване)	4 704	12 503	0,00%	-
Дългови инструменти от втора категория на табл. I от Приложение IX с остатъчен падеж > 24 месеца	-	-	2,40%	-
Общо	4 704	12 503		-
Капиталово изискване по валути	153	162		315

▪ *Капиталови изисквания за валутен риск*

Банка ДСК изчислява капиталово изискване за валутен риск, произтичащ от позициите в банков и търговски портфейл, когато сумата на общата нетна открита валутна позиция превишава 2 % от собствения капитал (капиталовата база).

От 1999 г. в България беше въведен Валутен борд и националната валута беше прикрепена към еврото с фиксиран курс. Поради тази причина позициите деноминирани в евро не участват в изчислението за открита валутна позиция и не са подложени на капиталови изисквания.

Капиталови изисквания за валутен риск към 31 декември 2009 г.

В хиляди лева

Нетна открита валутна позиция	Брутна позиция		Нетна позиция	Капиталови изисквания (сума)*
	дълга	къса		
Обща позиция във валути, различни от отчетната	198 612	197 191	1 421	-
Валути във втората фаза на ЕПС	-	-	-	
Други валути (вкл. КИС, третиращи като отделни валути)	198 612	197 191	1 421	
Валутни позиции				
EUR**	3 384 059	3 303 302	80 757	
GBP	10 293	10 178	115	
SEK	277	1	276	
CHF	1 578	1 567	11	
Други валути на страни от ЕИО***	472	-	472	
USD	185 617	185 305	312	
CAD	156	2	154	
JPY	219	138	81	

* когато нетната открита валутна позиция превишава 2% от капиталовата база

** EUR не участва в изчислението за открита валутна позиция

*** RON и HUF

(5) *Капиталови изисквания за операционен риск*

Банка ДСК изчислява капиталово изискване за операционен риск като използва подхода на базисния индикатор. Този подход предвижда Банката да изчислява размера на капитала за покриване на загуби от операционен риск чрез умножение на средногодишния брутен доход за последните три години по коефициент 0.15. Брутният доход се формира от сумата на нетния лихвен доход и нетния нелихвен доход преди приспадането на провизиите за обезценка и оперативните разходи на базата на одитирани данни.

Капиталови изисквания за операционен риск към 31 декември 2009 г.

В хиляди лева

Групи дейности	Брутен доход			Капиталови изисквания
	2006	2007	2008	
Общо банкови дейности, предмет на подхода на базисния индикатор	396 420	456 070	550 316	105 210

 <hr style="width: 100%;"/> Виолина Маринова Главен изпълнителен директор	 <hr style="width: 100%;"/> Доротей Николова Изпълнителен директор
--	---